

Лиляна МИНЕВА-КОВАЧЕВА (Русе)

ПРОИЗХОД, РАЗВОЙ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ЛИЧНИТЕ ИМЕНА В РУСЕНСКО

Развихрят се политически страсти. Редуват се епохи на възход и падение. Като неотменен страж на националното съзнание остава езикът, който съхранява и най-светлите, и най-тъмните страни на човешката природа. Част от езика са и личните имена. В тях намират израз социални промени, почит към традицията, любов към децата, пожелания за добро и сполука в живота.

За общонационалната система на личните имена и за отделни области на българските земи са написани много трудове с ненамалващо значение и до днес.

Предлаганият материал е опит да се анализират собствените имена в Русенско, защото те, въпреки че са част от българската антропонимична система, имат своите особености в зависимост от специфичното място на Русе в политическия, стопанския и културния живот на страната в края на миналия век и още по-рано – преди Освобождението. Градът като център на Дунавския вилает, пристанище на Дунава („врата“ за Европа), седалище на чуждестранни представителства, става средище на многоезично общуване и на оживена културна дейност. Всичко това засяга и произхода, развитието и разпространението на личните имена в този регион.

Изследванията са направени въз основа на 335 557 имена (според Азбучника, съставен от районната служба ЕСГРАОН, през декември 1986 г.)¹.

В свитъка на проф. Н. К о в а ч е в „Върху широка и сведу-

ща научна основа“, ВТ, 1990 г.², са посочени в национален мащаб 34 662 лични имена, носени от 8 123 337 български граждани.

От тях:

14 297 мъжки ЛИ, 41,25 %	4 008 855 мъже, 49,34 %
20 365 женски ЛИ, 58,75 %	4 114 522 жени, 50,66 %

За Русенско:
личните имена са 4945, носени от 335 557 души.

От тях:

	за регио- на %	за стра- ната %	за регио- на %	за стра- ната %
2074 мъжки ЛИ,	41,94	14,50 на 165 758 мъже,	49,39	4,13
2871 женски ЛИ,	58,05	14,09 на 169 799 жени,	50,60	4,12
общо ЛИ 4945		14,26 на 335 557 жители		4,13

В цитирания по-горе свитък са посочени най-честотните в националната система имена: м ъ ж к и – Иван (248 657), Георги (222 075), Димитър (175 150), Петър (110 744), Христо (96 181); ж е н с к и: Мария (165 234), Иванка (104 568), Елена (74 676), Марийка (59 657), Йорданка (58 298). В Русенския регион разпространението на личните имена е следното: м ъ ж к и – Иван (9028), Георги (7915), Димитър (6701), Йордан (5170), Петър (4359), Тодор (3914), Стефан (3578), Николай (3573), Христо (3083), Ангел (3040); ж е н с к и – Мария (5067), Иванка (4283), Марийка (2693), Пенка (2531), Йорданка (2515), Елена (2103), Надежда (1723), Галина (1713), Тодора (1617), Росица (1614).

От значение за правилното разбиране на антропонимичната система в Русенско са и по-подробните данни за най-употребяваните лични имена и за многообразието им. За по-голяма прегледност поясненията са направени според началните букви на имената.

Мъжки имена:

буква	носи-тели	брой имена	най-честотни имена (брой на носителите)
И	16 584	63	Иван (9028), Илия (2553), Ивайло (1553), Илия (733), Иво (495), Ивелин (489).
С	15 776	192	Стефан (3578), Стоян (2415), Симеон (1061), Светослав (754), Светлозар (516), Свилен (506).
Д	13 366	153	Димитър (6701), Деян (596), Димо (486), Данпел (355), Данаил (308), Дончо (299).
А	12 048	101	Ангел (3040), Александър (1905), Асен (1359), Антон (747), Андрей (694), Алекси (209).
В	12 000	156	Валентин (2041), Васил (1856), Велико (1428), Владимир (1139), Веселин (943), Венцислав (861).
П	11 868	97	Петър (4359), Пламен (2615), Петко (1903), Пенчо (589), Павел (564), Пеню (234).
М	11 789	145	Марин (2500), Милен (1243), Михаил (1222), Мпрослав (966), Мартин (726), Милко (585).
Г	9918	114	Георги (7915), Ганчо (299), Григор (235), Галин (188), Гено (167), Генчо (146).
Н	8847	99	Николай (3573), Никола (2330), Неделчо (608), Найдено (338), Недко (332), Невен (302).
К	8723	124	Красимир (2323), Кирил (1252), Колю (696), Костадин (569), Кръстю (475), Камен (451).
Т	6562	108	Тодор (3914), Тихомир (561), Трифон (539), Теодор (463), Тончо (159), Тошко (95).
Р	6328	110	Румен (1498), Росен (982), Радослав (903), Руси (376), Райко (317), Ради (301)
Б	6250	161	Борис (1445), Борислав (997), Бисер (591), Боян (535), Божидар (400), Богомил (314).
Й	5652	34	Йордан (5170), Йосиф (191), Йонко (68), Йовчо (60).
Е	3799	66	Емил (1852), Евгени (629), Енчо (454), Емилиан (128), Евгений (114), Елин (112).
Х	3627	42	Христо (3083), Христомир (80), Харизан (72), Хараламби (71), Христофор (70), Хинко (47).
Л	3580	72	Любомир (1023), Любен (696), Людмил (279), Лъчезар (245), Лазар (199), Ламби (80).
Ц	2581	40	Цветан (747), Цанко (313), Цвятко (240), Цветомир (225), Цоню (218), Цветелин (207).

Я	1296	29	Янко (483), Явор (386), Ясен (155), Яким (86), Янаки (55).
З	1262	48	Здравко (461), Захари (170), Златко (134), Зафир (82), Зарко (70), Злати (54), Златан (54).
Ю	1175	13	Юлиан (754), Юрий (165), Юлиан (110), Юри (69), Юлий (42).
О	1066	17	Огнян (763), Орлин (213), Олег (37).
Ф	706	26	Филип (397), Фидан (129), Фильо (29), Фидил (28), Филью (25), Филко (24).
Ж	514	32	Живко (248), Жеко (71), Желязко (47), Жоро (32), Желю (26), Жельо (14).
Ч	203	13	Чавдар (179), Черню (5).
Ш	180	11	Шибил (157), Шишман (29).
Щ	56	6	Щерьо (20), Щерю (19).
У	28	2	Угрин (1), Убан (1).

От посоченото става ясно, че най-разнообразни са мъжките имена, започващи с буква С – 192, следвани от Б – 161, В – 156, Д – 153, М – 145, К – 124, Г – 114, Р – 110, Т – 107, А – 101, Н – 99, П – 97. Разновидностите постепенно намаляват – Л – 72, Е – 66, И – 63, З – 48, Х – 42, Ц – 18, Й – 19, Ж – 32, Я – 29, Ф – 26, О – 17, Ю – 13, и Ч – 13, Ш – 11, Щ – 6, У – 2.

Женски имена:

буква	носи- тели	брой имена	най-честотни имена (брой на носителите)
М	21 924	246	Мария (5067), Марийка (2693), Маргарита (1595), Милена (1407), Милка (1371), Маринка (939)
С	17 731	288	Силвия (1694), Стефка (1402), Стоянка (1196), Севда (995), Станка (941), Светла (892).
Д	12 737	217	Донка (1237), Даниела (1176), Диана (1045), Деси-слава (1037), Димитра (824), Димитринка (515).
В	11 859	206	Виолета (1208), Велика (1206), Величка (1049), Валентина (958), Веселина (708), Василка (623).
А	11 454	166	Анка (1530), Ана (1297), Анелия (1268), Атанаска (971), Ася (970), Албена (833).
Н	10 761	118	Надежда (1723), Николина (1215), Нели (1034), Нина (752), Наталия (637), Николинка (629).

П	9805	123	Пенка (2521), Пена (1531), Петя (908), Петрана (864), Петранка (821), Павлина (545).
Р	9784	152	Росица (1614), Румяна (1350), Радка (1233), Райна (914), Рада (803), Ралица (482).
Г	8393	116	Галина (1713), Гинка (961), Гина (920), Галя (706), Гергана (485), Ганка (474).
И	8376	89	Иванка (4283), Ивелина (752), Ивана (572), Ирина (499), Ирена (441), Искра (325).
Е	8110	139	Елена (2103), Еленка (1399), Емилия (1269), Елка (560), Екатерина (396), Елица (392).
Т	7260	117	Тодора (1617), Тодорка (1382), Татяна (907), Теодора (576), Тая (545), Теменужка (320).
К	6395	190	Красимира (863), Катя (687), Кремена (558), Кръстина (508), Калинка (417), Кина (367).
Й	4070	39	Йорданка (2515), Йордана (884), Йонка (199), Йовка (132), Йоана (102).
Ц	3998	42	Цветанка (917), Цветана (592), Цанка (423), Цветелина (419), Цана (391), Ценка (303).
Л	3948	151	Ляляна (1012), Лилия (544), Лидия (406), Людмила (372), Любка (322), Люба (241).
Б	3846	121	Бонка (483), Боряна (445), Биляна (381), Бисерка (364), Боянка (217), Божана (200).
З	2574	71	Здравка (654), Златка (320), Зорница (308), Зина (208), Зорка (196), Зоя (179).
Я	1808	23	Янка (911), Яна (766), Яница (75).
Х	1405	61	Христина (663), Христана (184), Христинка (122).
Ю	1323	26	Юлия (845), Юлияна (216), Юлка (106), Юлиана (74).
Ф	1048	69	Фанка (276), Фиданка (236), Филка (155), Фидана (82).
Ж	783	46	Живка (211), Жана (175), Жулиета (52), Жевя (48), Жанета (45), Жечка (39).
О	295	21	Олга (226), Оля (17), Огняна (14).
Щ	55	9	Щилияна (45), Щилияна (2), Щеряна (2).
Ш	36	13	Шура (13), Шибилка (8), Шения (3), Шанка (3).
У	11	5	Уляна (6), Уца (2).
Ч	10	7	Череша (3), Чайка (1).

Изложеното за женските имена от Русенско подчертава, че най-много по вид са личните имена с начална буква С – 288, следвани от М – 246, Д – 217, В – 206, К – 190, А – 166, Р – 152, Л – 151, Е – 139, П – 123, Б – 121, Н – 118, Т – 117, Г – 116. По-еднообразни са имената с И – 89, З – 71, Ф – 69, Х – 61, Ж – 46, Ц – 42, Й – 39, Ю – 26, Я – 23, О – 21, Ш – 13, Щ – 9, Ч – 7, У – 5.

Богатата регионална съвкупност от имена и големият период, обхванат от Азбучника на районната служба ЕСГРАОН – 1895 – декември 1986, предоставят възможност за различни изводи във връзка с развитието и произхода на личните имена.

От голямо значение за изясняване на отразеното в Азбучника състояние на антропонимичната система в Русенско са съпоставките, които могат да се направят между имената от Епархиалния поменик на Зограф³ и от Речника на българския език на Н а й д е н Г е р о в⁴.

В Поменика от Русе (Рушук, Червеноводска епархия) са записани имена от 1773, 1774, 1777, 1783, 1784, 1786, 1787, 1789, 1792, 1795, 1799, 1805, 1819, 1820 година, т. е. такива, които са употребявани преди повече от два века.

В основната си част те са достигнали до нас непроменени – Ангел, Андрей, Авраам (Аврам), Ангелина, Анна, Боно, Братой, Бойчо, Владо, Върбо, Велико, Волкан (Вълкан), Венета, Верба (Връба, Върба), Герго, Герасим, Гази, Гуца, Дано, Добро, Деспа, Дафина, Евда, Елена, Елисавета, Захариа, Замфира, Железко (Желяско), Иоан и Иванчо, Илия, Ирина, Игна, Йоцо, Йордан, Каля, Калин, Кою, Кристан (1820) – Кръстан (НГ) – Кръстан (сега), Лицкан (Люцкан), Лазар, Мино, Марко, Михаил, Мария, Мица, Магдалина, Малта (1819) – Малтичка (НГ) – Малтица (1902, 1952), Неделко и Неделчо, Нико, Никола, Неда, Нена, Обрешко, Обретан (Обретен), Панагиот (Панайот), Петкан, Пано, Петр, Пейка и Пѣйка, (1789, 1792), Пелагиа, Пасха (1795) – Паска, Русо, Радул, Рагка (Радка), Рафаила, Стойко, Сивчо, Стефан, Солтан (1819) – Султан (НГ), Серафима, Тодор, Трифон, Тихо, Тонка, Тянка, Христо, Хица, Цесар (Чезар – НГ), Харизана, Филѐ, Феодор (1773), Фома (1798), Цвѣтко, Цоне, Цѣно.

В Епархиалния поменик за Русе фигурират обаче и такива имена, които не се срещат в Речника на Найден Геров и в наше

време – Нектарий (1773), Строж (1773), Цурко (1783), Фица, Фратиска (1786), Парадиса (1787), Яцо (1790), Истоуди, Кецо (1792), Кумо (1795), Магиа (1800), Софта (1804) и Сафта (1819), Люце (1819), Фират (1819), Шафа (1819), Шатра (1820).

„Кръстни -те имена“ – 2138, публикувани в Речника на Н а й д е н Г е р о в в том V, са събирани от 1845 до 1895 година. Ясно е, че възможността да се проследи още по-пълно развоят на собствените имена от Русенско, е още по-широка.

Преди всичко, от общо 4945 имена за региона, 1512 имена (30,18 %) съвпадат със записаните от Найден Геров, от които – 709 мъжки ЛИ – за района 2074, 803 женски ЛИ – за региона 2871.

В пълно съответствие са 800 ЛИ (320 мъжки и 480 женски) – Рада, Раденко, Тихан. При останалите 712 ЛИ има известни промени – фонетични: (Дзвѣзда – Звезда), Радушн – Радуша, Русчѣ – Русчо, Трифун – Трифон, Тасе – Таси) или по-често срещаната отлика по род – у Н а й д е н Г е р о в записани като мъжки 135 ЛИ в по-късен период се употребяват и като женски имена (с прибавяне на съответното окончание на ж. р.) – Бранимир, Дичѣ, Дишко, Дуко, Душин, Жино и др. или в Речника означени като женски имена (111) по-късно получават форма и за мъжки имена – Евгении, Мира, Лефтерия, Методия, Прокопия, Русана, Севда, Сева, Секула, Серафима, Танаска, Хита, Хица, Цѣца и др.

Съвпадението и различието на именната съвкупност от региона с представените от Найден Геров лични имена личат още в най-старите антропоними, отбелязани в **Азбучника**: Златана (1895, 1904), Злата (1907), Ивана (1896, 1906, 1907), Добра (1896, 1907), Димана (1897, 1901, 1919), Дечка (1899, 1909), Евгеница (1901, 1904), Евдокия (1903, 1909), Деспа (1903), Димитрина (1902), Макавей (1900), Нико (1901), Лазар (1901), Деско (1906), Евтим (1908), Джуро (1910). Запазени и до днес са традиционните (в по-голямата си част двусрични) – женски: Сева, Сета, Сима, Слава, Тана, Тиша, Тона, Фота, Хуба, Цана; мъжки – Анко, Балчѣ, Бечѣ, Боро, Бонко, Димко, Живко, Костадинчо, Лалко, Нечѣ, Ноѣ.

Прави впечатление и съпоставката на общите имена от Речника и Азбучника във връзка с наличието на чужди по произход имена и техните производни. От общо 1512 имена 30 са латински,

54 еврейски – библейски, 121 гръцки – християнски, 25 турски, 2 персийски, 2 руски (общо 234). Останалите са български.

Това съотношение в настоящия момент е коренно променено.

В Азбучника за региона са записани редица чужди имена, различни по произход, навлезли по различно време и по различен път. Голяма част са еврейските (м. – 184, носени от 26 379 души, ж. – 201, носени от 27 188), гръцки (м. – 325; 57 186 души; ж. – 708; 39 484 души), латински (м. – 123; 12 570 души; ж. – 250; 13 099 души), имена са свързани с основната за страната християнска религия и са адаптирани към българската личноименна система. Днес от основните имена са се развили много производни: от **Иван** (евр.) > **Иванаки**, **Иваниел**, **Иванил**, **Иваничко**, **Иванко**, **Иванчо**; **Петър** (**Петр** – НГ) – гр. – **Петраки**, **Петран**, **Петрозар**, **Петромир**, **Петруш**, **Петърчо**, **Петьо** и **Петю**, **Пешо**; **Ангела** (гр.) – **Ангелика**, **Ангелики**, **Ангелина**, **Ангелинка**, **Ангелия**, **Ангелка**, **Ангелуша**; **Андрея** (гр.) – **Андреана**, **Андреанка**, **Андрейка**, **Андреяна**, **Андриана**, **Андрияна**, **Андриянка**. Робството е оставило отпечатък в отделни именни основи.

Средищното място на Русчук-Русе още през миналия и в началото на нашия век проличава и в подбора на собствените имена. За това са свидетелство най-старите имена от Азбучника – чужди по произход: **Матусал** – евр. (1898), **Кателий** – лат. (1900, 1905), **Роберт** – англ. – (1913), **Карл** – нем. (1917), **Олимпия** – гр. (1902), **Калиопа** – гр. (1908), **Орания** – гр. (1912), **Кайзерка** – нем. (1924).

Този процес се засилва с течение на годините поради влияние на книгите, филмите, които увеличат със своите герои, по предпочитание към изтъкнати учени, политически дейци, музиканти и пр. – **Чезар** (1928), **Жерминал** (1945), **Писталоци** (вм. **Песталоци** – 1940), **Реми** (1960), **Спартак** (1960, 1963), **Орфей** (1961, 1983), **Шуман** (1928), **Майкъл** (1981) и много други. Явно, че са навлезли имена от различни европейски съвременни езици – английски (м. – 16, 63 д., ж. – 71, 2089 д.), немски (м. – 18, 68 д., ж. – 43, 502 д.), френски (м. – 33, 140 носители, ж. – 106, 6187), италиански (м. – 9, 18, ж. – 32, 213), испански (м. – 1, 1, ж. – 5, 12), унгарски (м. – 4, 15, ж. – 5, 42), руски (м. – 34, 2928 д., ж. – 94, 3206), румънски (ж. – 4, 15), сърбохърватски (ж. – 4, 68), 1 норвежко мъжко име – 1 чо-

век, 1 женско шведско име – 1. В Русе живеят много арменци от миналия век. Тесните взаимоотношения намират израз и в имената (м. – 2,2, ж. – 2, 2 носители).

В редица случаи приемането на чуждоезично лично име не е сполучливо. Явно, родителите са били с претенции да нарекат децата си със звучни и красиви имена, но незнанието довежда до нежелателни назовавания. В Русенския регион особено впечатление правят антропонимите Балдахин, Радиан, Спахия, Ирод, Саломия (последните два са свързани с потресаващи библейски разкази!), Тифона (по име на митично чудовище), Ода, Рима, Словка, Елегия, Идилия, Ирония, Лира, Метода, Точка, Тетрада, Тройка, Танца, Юбилія, Гения, Юнона, Троица, Лава, Милувка, Смяна, Спирка, Стена, Пилка, Пейка (звуково съвпадение – от ‘пея’, среща се още в Епархиалния поменик, но първото възприемане кло̀ни към предмета от веществената култура), Гайка, Люцерина, Пагонка, Перка, Ладия, Бонетка, Графиня, Графичка. От посочените примери става ясно, че стремежът към оригиналност е посилен при женските имена. Тези лични имена се срещат само по веднъж, но и това подсказва колко много усилия още трябва да се положат, за да получават звучни и смислени имена децата на българските граждани.

Преклонението пред чуждите и особените имена превръща названията на континенти, държави, селища, планини, реки в лични имена (между топонимите, превърнати в антропоними, има и български): м ъ ж к и – Американ – 1, Аржентин – 1, Витлеем – 2, Еросалим – 2, Ерусалим – 7, Иерусалим – 2, Болгарин – 1, Българин – 9, Българян – 1, Видин – 1, Лион – 1, Орлеан – 1, Люблин – 1, Преспан – 1, Радомир – 43, Преслав – 28, Ямбол – 3, Ихтиман – 1, Моско – 24, Сеслав – 4, Океан – 1, Рилко – 2, Искър – 5, Йордан – 5170, Йорданчо – 6; ж е н с к и – Аржентина – 2, Атина – 6, Базелина – 1, Виена – 1, Волга – 3, Витошка – 1, Делматина – 1, Девина – 1, Ерма – 88, Ерусалима – 3, Загора – 1, Загорка – 1, Йерусалима – 1, Йерусалина – 1, Йордана – 884, Йорданка – 2515, Кана – 4, Кремлина – 1, Люблина – 7, Лидия – 429, Лиона – 3, Океания – 1, Оранія – 1, Назаретка – 1, Нанси – 1, Нева – 6, Ница – 1, Венеция – 12, Пиринка – 1, Пловдинка – 1, Персия – 1, Преслава – 36, Хема – 1, Тива – 1, Тича – 1, Марица – 13, Мал-

тица – 4 (Епархиалния поменик – Малта), Рила – 4, Рилена – 1, Рилка – 26, Румелия – 4, Русийка – 1, Русия – 2, Равена – 2, Сена – 2, Солуна – 1, Севила – 1, София – 17 (съвпадение – името на светицата с названието на столицата), Софийна – 1, Софийнка – 1, Срема – 1, Съзлийка – 1.

От края на 60-те години се забелязва нов „подбор“ на имена от западноевропейските антропонимични системи. Засемат се женски имена без окончания: Елен – 1, Елин – 1, Ирен – 7, Ирис – 1, Мариет – 1, Мерлин – 8, Мадлен – 9, Маргарит – 2, Маргит – 1 или с различни наставки, които се прибавят и към отдавна усвоени у нас имена: Мануела – 8, Мануила – 1, Маргарета – 1, Мариела – 232, Мариета – 223, Маринела – 86, Мариана – 813, Марилия – 1, Марионела – 1, Милания – 1, Нелияна – 2, Нелина – 2, Нелля – 1. За мъжки официални имена се използват гальовни форми, които завършват на -и. Те се възприемат като западни засемки и обикновено се забравя, че това е едно от окончанията на мъжките имена от Североизточна България, както уместно припомнят авторките на изследването „От „А“ до „Я“ – Н. Иванова и П. Радева⁵. Например: Ани – 1, Еми – 1, Кати – 1, Краси – 1, Мими – 1, Мини – 3, Райни – 1, Розали – 1, Сави – 1. Като мъжки имена се приемат и употребяват и чужди женски имена без окончания (главно през 50-те години) – Ирин – 15, Магдален – 8, Магдалин – 1, Мариам – 1, Сузан – 1, Татян – 1, Виолин – 8, Екатерина – 2, Елеонор – 1.

Много са чуждоезичните основни имена и техните производни в антропонимичната съвкупност на Русенско. Процесът на проникване е неизбежен при многостранните взаимоотношения между народите в края на ХХ век, стига той да е разумен и съобразен с традиционната българска именна система.

Разбира се, въпреки многобройните чужди имена, в Русенско преобладават българските имена: м ъ ж к и – 1240, носени от 65 076 души, и женски – 1215, носени от 72 577 български гражданки. Това са имена със стара славянска или прабългарска основа: с л а в я н с к и – м ъ ж к и: Здравко, Живко, Цветан; ж е н с к и: Аглика, Божана, Божура, Бистра; п р а б ъ л г а р с к и – м ъ ж к и: Бисер, Боил, Курти; ж е н с к и – Бисера, Бисерка. Не са забравени и прабългарските владетелски имена: м ъ ж к и – Ас-

парух, Асен, Атила, Борис, Кардам, Крум, Кубрат, Омуртаг, Пресиян, Тервел; ж е н с к и – Бориса, Бориска, Асена, Асенка, Крума, Крумка.

В стремежа към по-голяма звучност, под влияние на любовта у родителите към децата, българските имена получават и умалителни форми. Такова явление е отразено още в Епархиалния поменик, среща се и в Речника на Найден Геров. В Поменика имената са записани с наставките за м. р. -чо, за ж. р. -ка: Бобчо, Войчо, Велчо, Драгойчо, Янчо, Даринка, Гължбинка. В Речника вместо -чо е отбелязано -чѐ, среща се и наставката -ко за м. р.: Анчѐ, Балчѐ, Бонко, Илко, Латинко, Лалка, Петрунка, Радинка, Райка. През 30-те години на нашия век отново са записани като официални значителен брой такива гальовни имена: Ангелчо, Андрейчо, Асенчо, Бойко, Бянко; Лазаринка, Летка, Лунка, Ханка, Хубка.

В края на 60-те години настъпва процес на усложняване на имената – „надпревара“ за модерни и красиви имена: м ъ ж к и – Бранимир, Бранислав, Страцимир, Славимир, Стрезимир, Тонислав, Среброзар, Цветозар; ж е н с к и – Златороза, Цветодара, Болеслава, Венцислава, Владислава, Драгомира. Прекаленото старание за себеизтъкване и криво изразеното желание да се отдаде внимание на по-възрастните често обаче довеждат до неблагоприятни и несполучливи назовавания. В имената на децата личи езиковият усет на родителите. Неумели словосъчетания са следните сложни имена: м ъ ж к и – Владимир, Бонемил, Бончеслав, Великомир, Венецеслав, Децимир, Дожидар, Любожидар, Найдемир, Петкозар, Петромир, Русимир, Страхимир, Тошислав, Христослав; ж е н с к и – Бождарина, Благовенета, Бистракапка, Венцидарка, Верионета, Ивандонка, Иванеда, Дистеслава, Дружемира, Кирилometодийка.

* * *

Такива са основните насоки на развой и разпространение на личните имена в Русенско. Българската антропонимична система е отворена. Изборът на собствените имена е свободен, обаче с това не бива да се злоупотребява. Личното име е проява на култура, на естетически вкус. То е народностен белег.

БЕЛЕЖКИ

¹ А з б у ч н и к на имената от Русенски регион, районна служба ЕС-ГРАОН, декември 1986, Русе.

² К о в а ч е в, Н. П. Върху широка и сведуца основа, ВТ, 1990.

³ К о в а ч е в, М. Зограф – изследвания и документи, С., 1942, 43-45, 89-110.

⁴ Г е р о в, Н., Речник на българския език, ч. 5, С., 1978, с. 621-631.

⁵ И в а н о в а, Н., Р а д е в а, П. От „А“ до „Я“. Имената на българите, С., 1985.

⁶ А н д р е й ч и н, Л., В ъ г л е н о в, М. Изговор и транскрипция на чужди имена в българския език, С., 1974.